SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1165

av Jesper Skalberg Karlsson och Elise Ryder Wikén (båda M)

Arbetslinje för alla

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga reformer som möjliggör för fler människor med sjuk- eller aktivitetsersättning att stegvis övergå i arbete och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att ha ett jobb att gå till är så mycket mer än att bara utföra en uppgift för att få ett lönekuvert i slutet av månaden. Den som jobbar ges ett sammanhang, får arbetskamrater, utvecklar sin kompetens och står på egna ben genom att tjäna egna pengar. Den svenska arbetslinjen är alltså inte bara ett framgångsrikt projekt för att öka arbetskraftsdeltagandet och skatteintäkterna, utan också ett viktigt initiativ för ökad gemenskap och sammanhållning.

Men arbetslinjen behöver fungera för alla, inte bara för dem som är fullt friska och har möjlighet att arbeta heltid. Den som bara kan arbeta ett fåtal timmar, men inte försörja sig helt genom arbete, behöver också ha en rimlig och rättvis chans att göra just det. Varje arbetad timme spelar roll – för självkänslan, gemenskapen och egenmakten.

Organisationer som Funktionsrätt Sverige, riksförbundet Attention och FUB är några aktörer som är väl medvetna om hur situationen ser ut idag och vilka brister som finns. De anför på ett trovärdigt sätt att dagens system med sjuk- och aktivitetsersättning inte

fullt ut inkluderar människor med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa som har nedsatt arbetsförmåga, i det gemensamma projekt som är arbetslinjen.

Trots att vi i Sverige ofta talar om vikten av egen försörjning – att arbeta och kunna påverka sin livssituation – så finns ett reformarbete att göra på det här området. Givetvis ska de system som omgärdar sjuk- och aktivitetsersättning vara robusta och ha mekanismer som motverkar fusk och fel. Det finns redan möjligheter att pröva arbete med vilande sjuk- eller aktivitetsersättning. Men reglerna behöver bli enklare och mer förutsägbara för den som vill börja arbeta i liten omfattning. Många upplever idag att systemet i praktiken skapar incitament att avstå från arbete.

Under 2026 har möjligheterna att studera med sjuk- eller aktivitetsersättning förbättrats. Ersättningen kan vara partiellt vilande vid deltidsstudier, och prövotiden för studier med bibehållen aktivitetsersättning har förlängts från sex till tolv månader. Det är steg i rätt riktning som bör följas av förbättrade möjligheter att stegvis närma sig arbetslivet.

I Norge kan den som har uføretrygd ha arbetsinkomster upp till en individuell gräns innan ersättningen minskas. Under 2026 har fribeloppet höjts för personer som haft ersättningen i minst två år utan ändrad ersättningsgrad. Sverige bör överväga att utveckla möjligheterna att kombinera en begränsad arbetsinkomst med ersättning, med ett system som är transparent, förutsägbart och rättssäkert.

Att fler människor ges möjlighet att arbeta utifrån sin egen förmåga är inte bara en fråga om ekonomi – utan om egenmakt, delaktighet och självkänsla. En värdig och rättvis arbetslinje uppmuntrar alla att dra sitt strå till stacken. Det bör systemen uppmuntra, även om utmaningar på arbetsmarknaden är betydande. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M) *Elise Ryder Wikén (M)*